

PESTPROTOCOL vastgesteld, met instemming MR, 28 oktober 2020

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding	2
2	Plagen en pesten	2
	2.1 Hoe wordt er gepest?	3
	2.2 De gepeste leerling	3
	2.3 De pester	3
	2.4 De meelopers en de andere leerlingen	3
3	Het pestprotocol	4
	3.1 Uitgangspunten	4
	3.2 De vijf sporen aanpak	4
4	Als het toch uit de hand gelopen is	5
	4.1 Vertrouwenspersoon en klachtencommissie	5
	4.2 Seksuele intimidatie	5
	4.3 Schorsing en verwijdering	5
	Bijlage:	
	Stroomschema anti-pestprotocol	6

1 Inleiding

De medewerkers van IKC De Eigen Wijs vinden dat pesten een wezenlijk probleem is dat zeer schadelijk kan zijn voor leerlingen, zowel voor de slachtoffers als voor de pesters. Dit probleem vereist een gezamenlijke aanpak.

Daarom verplicht de school zich tot:

- Het bewustmaken en het bewust houden van het probleem bij alle betrokkenen;
- Het gericht voorlichten van alle betrokkenen en
- Het organiseren van activiteiten ter verbetering van het groeps- en schoolklimaat (preventieve aanpak).

Wanneer er toch gepest wordt, betekent dit dat de school:

- Steun biedt aan de gepeste leerling;
- Steun biedt aan de pester;
- Waar mogelijk de zwijgende middengroep betreft bij het oplossen van het pestprobleem;
- Steun biedt aan de leerkracht en
- Steun biedt aan de ouders/verzorgers

2 Plagen en pesten

Plagen is iets anders dan pesten. Bij plagen zijn leerlingen aan elkaar gewaagd. De ene keer zegt of doet de een iets onaardigs, de volgende keer is het de beurt aan de ander. Plagen is een spel, niet altijd leuk maar nooit bedreigend.

Pesten is dat wel. Bij pesten is er een slachtoffer waar een andere leerling (of groep) de baas over speelt. De pester misbruikt zijn macht: het slachtoffer wordt uitgescholden, geslagen of gekleineerd. Pesten is kwetsend bedoeld en kan zich gedurende een lange tijd afspelen; het is niet incidenteel maar structureel.

Onder pesten verstaan wij het volgende: "Pesten is een systematische, psychologische, fysieke of seksuele handeling van geweld door een leerling of een groep leerlingen ten opzichte van één of meer klasgenoten, die (niet langer) in staat is/zijn zichzelf te verdedigen".

We spreken dus van pestgedrag als dezelfde leerling(en) regelmatig en systematisch bedreigd en geïntimideerd wordt. Pesten is een vorm van geweld en daarmee grensoverschrijdend en zeer bedreigend.

Een klimaat waarin gepest wordt, tast iedereen aan. In een klas waar gepest wordt, kunnen alle leerlingen slachtoffer worden. Pestgedrag moet dan ook door iedereen serieus worden genomen.

Het lastige is dat veel pestgedrag zich in het verborgene afspeelt, zodat het moeilijk is om er greep op te krijgen. En zelfs als het pestgedrag wordt opgemerkt, weten leerkrachten en andere betrokkenen niet altijd hoe ze ermee om moeten gaan.

Docenten en onderwijsondersteunend personeel hebben echter een taak bij het voorkomen, bestrijden en oplossen van pestgedrag.

Leerlingen moeten ervanuit kunnen gaan dat ze hulp kunnen krijgen van volwassenen binnen de school. Volwassenen dienen oog te hebben voor de signalen van pestgedrag. Voor de stamgroepcoaches (groepsleerkrachten) betekent dit dat zij groepsgesprekken houden, aandacht hebben voor de groeps sfeer en het functioneren van individuele

leerlingen. Zij maken afspraken met de klas en zorgen ervoor dat deze afspraken nagekomen worden.

2.1 Hoe wordt er gepest?

Met woorden:	Vernederen, belachelijk maken, schelden, dreigen, met bijnamen aanspreken, gemene briefjes, mailtjes, sms-jes schrijven (zie ook: "Veiligheid op de elektronische snelweg");
Lichamelijk:	Trekken aan kleding, duwen en sjoeren, schoppen en slaan, Krabben en aan haren trekken, wapens gebruiken;
Achtervolgen:	Opjagen en achternalopen, in de val laten lopen, klemzetten of rijden, opsluiten;
Uitsluiting:	Doodzwijgen en negeren, uitsluiten van feestjes, bij groepsopdrachten;
Stelen en vernielen:	Afpakken van kledingstukken, schooltas, schoolspullen, Kliederden op boeken, banden lek prikken, fiets beschadigen;
Afpersing:	Dwingen om geld of spullen af te geven, het afdwingen om iets voor de pestende leerling te doen.

2.2 De gepeste leerling

Sommige leerlingen lopen meer kans gepest te worden dan anderen. Dat kan met het uiterlijk, gedrag, gevoelens en sociale uitingsvormen te maken hebben. Bovendien worden leerlingen pas gepest in situaties, waarin pesters de kans krijgen om een slachtoffer te pakken te nemen, dus in onveilige situaties.

Leerlingen die gepest worden doen vaak andere dingen of hebben iets wat anders is dan de meeste van hun leeftijdgenoten: ze bespelen een ander instrument, doen een andere sport, zijn heel goed in bepaalde vakken of juist niet of ze praten ABN in plaats van 'plat boers'.

Een kind dat wordt gepest, praat er thuis niet altijd over. Redenen hiervoor kunnen zijn:

- Schaamte;
- Angst dat de ouders/verzorgers met de school of met de pester gaan praten en dat het pesten dan nog erger wordt;
- Het probleem lijkt onoplosbaar;
- Het idee dat het niet mag klikken.

2.3 De pester

Pesters zijn vaak de 'sterkeren' in hun groep. Zij zijn of lijken populair maar zijn dat uiteindelijk niet. Ze dwingen hun populariteit af door stoer en waar mogelijk "onkwetsbaar" gedrag te tonen. Pesters krijgen vaak andere leerlingen mee, want wie meedoet, loopt zelf de minste kans om slachtoffer te worden. Doorgaans voelen pesters zich niet schuldig want het slachtoffer vraagt er immers zelf om, om gepest te worden. Pestgedrag kan een aantal dieperliggende oorzaken hebben. Houdt hier bij de afhandeling van het pestprotocol wel zoveel mogelijk rekening mee.

2.4 De meelopers en andere leerlingen

Meelopers zijn leerlingen die incidenteel meedoen met het pesten. Dit gebeurt meestal uit angst om zelf in de slachtofferrol terecht te komen, maar het kan ook zo zijn dat

meelopers stoer gedrag wel interessant vinden en dat ze denken in populariteit mee te liften met de pester. Verder kunnen leerlingen meelopen uit angst vrienden of vriendinnen te verliezen.

De meeste leerlingen houden zich afzijdig als er wordt gepest. Ze voelen zich wel vaak schuldig over het feit dat ze niet in de bres springen voor het slachtoffer of hulp inschakelen.

3 Het pestprotocol

Ten grondslag aan het pestprotocol ligt de verklaring van de school en de ouders/ verzorgers dat pestgedrag op school niet geaccepteerd wordt en dat indien het zich voordoet er volgens een vooraf bepaalde handelwijze tegen opgetreden wordt.

3.1 Uitgangspunten

Het pestprotocol is alleen efficiënt als aan bepaalde voorwaarden is voldaan: Pesten moet als een probleem worden gezien door alle betrokken partijen; leerkrachten, onderwijs- en ondersteunend personeel, ouders/verzorgers en leerlingen. Zij zullen bereid moeten zijn tot samenwerking om de problemen rond pesten aan te pakken.

De school is actief in het scheppen van een veilig, pedagogisch klimaat waarbinnen pesten als onacceptabel gedrag wordt ervaren. In het kader van preventief beleid wordt pesten bespreekbaar gemaakt met de leerlingen en worden er (les)activiteiten op ontplooid.

Leerkrachten en onderwijsondersteunend personeel moeten in staat zijn signalen van pesten op te kunnen vangen en te interpreteren.

De school dient te beschikken over een transparante aanpak indien pesten zich voordoet.

3.2 De vijf sporen aanpak

De algemene verantwoordelijkheid van de school

De school voert actief beleid rond pesten, zodat de veiligheid van leerlingen optimaal geborgd is. De directie draagt er zorg voor dat alle personeelsleden voldoende geïnformeerd zijn m.b.t. het pesten in het algemeen en de te volgen procedures op het gebied van preventief en curatief beleid.

Het bieden van steun aan de leerling die gepest wordt

- De stamgroepcoach (groepsleerkracht) neemt het probleem serieus.
- Er wordt uitgezocht wat er precies gebeurt.
- Er wordt met de gepeste overlegd over mogelijke oplossingen.
- Zo nodig wordt andere (professionele) hulp aangeboden.

Het bieden van steun aan de pester

- De pester wordt geconfronteerd met zijn gedrag en de gevolgen hiervan voor de gepeste.
- Mogelijke achterliggende oorzaken worden onderzocht en bespreekbaar gemaakt.
- Het gebrek aan invoelend vermogen van de pester wordt bespreekbaar gemaakt.
- Zo nodig wordt andere (professionele) hulp aangeboden.

Het betrekken van de middengroep bij het probleem

- De stamgroepcoach (groepsleerkracht) bespreekt (indien mogelijk) met de klas het pesten en benoemt de verschillende rollen van de leerlingen hierin.
- Er wordt gesproken over mogelijke oplossingen en de bijdragen van de groep aan de verbetering van de situatie. De groepsleerkracht controleert na enige tijd of het pesten daadwerkelijk niet meer voorkomt.

Het bieden van steun aan de ouders/verzorgers

- Ouders/verzorgers die zich zorgen maken over pesten worden serieus genomen.
- De school werkt samen met de ouders/verzorgers om het pesten aan te pakken.
- De school adviseert ouders/verzorgers over de omgang met hun gepeste of pestende kind.
- De school verwijst de ouders/verzorgers zo nodig naar deskundige hulpverleners.

De ouders/verzorgers van leerlingen die gepest worden, hebben er soms moeite mee, dat hun kind aan zichzelf zou moeten werken. Hun kind wordt gepest en dat moet gewoon stoppen. Dat klopt, het pesten moet stoppen. Een gepest kind wil zich echter niet alleen veilig voelen op school, het wil ook geaccepteerd worden. Het verlangt ernaar om zich prettig en zelfverzekerder te voelen. Daar kan begeleiding of een training aan bijdragen.

4 Als het toch uit de hand is gelopen

4.1 Vertrouwenspersoon en klachtencommissie

Ouders/verzorgers kunnen – ondanks alle inspanningen van school – niet tevreden zijn over de aanpak van de school van het pestprobleem. Als de gesprekken niet meer soepel verlopen, kunnen ouders/verzorgers gewezen worden op de mogelijkheid van bemiddeling door de vertrouwenspersoon. Ook hebben ouders/verzorgers het recht om een klacht in te dienen bij de klachtencommissie van de school of bij de Landelijke Klachtencommissie.

4.2 Seksuele intimidatie

Pesten kan zich ook in een seksuele vorm uiten. Het kan dan gaan om verbale beledigingen, bekluren, het lastig vallen met seksueel getinte boodschappen en handtastelijkheden.

Klachten over seksuele intimidatie kunnen bij de vertrouwenspersoon van de school gemeld worden. De vertrouwenspersoon is er voor de ondersteuning van de klager. Een belangrijk aspect in die ondersteuning is dat de vertrouwenspersoon meedenkt over de meest logische vervolgstap. Zo wordt er gekeken of de klacht nog intern kan worden behandeld, of er bemiddeling mogelijk is, of dat het echt om ontucht, aanranding of verkrachting gaat, dat bij het bevoegd gezag van de school gemeld moet worden en waarvan bij de politie aangifte moet worden gedaan. Voor advies kan ook contact worden opgenomen met het Centraal meldpunt van de vertrouwensinspecteurs tel. 0900-1113111.

4.3 Schorsing en verwijdering

De regels omtrent schorsing zijn opgenomen in de Wet op het Primair Onderwijs (WPO). Schorsing kan aan de orde zijn bij ernstig wangedrag van een kind of als om andere

redenen de situatie tijdelijk onhoudbaar is. Een schorsing kan maximaal vijf schooldagen duren.

De beslissing om een leerling te schorsen ligt bij het (uitvoerend) bestuur. De ouders ontvangen het besluit schriftelijk, voorzien van een motivatie. Bij een besluit tot schorsing van langer dan een dag worden de leerplichtambtenaar en de Onderwijsinspectie ingelicht. Ouders kunnen binnen zes weken schriftelijk bezwaar aantekenen bij het bestuur. Het bestuur zal vervolgens de ouders horen en beslist binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift. Het besluit tot schorsing kan ook ter toetsing aan de civiele rechter worden voorgelegd.

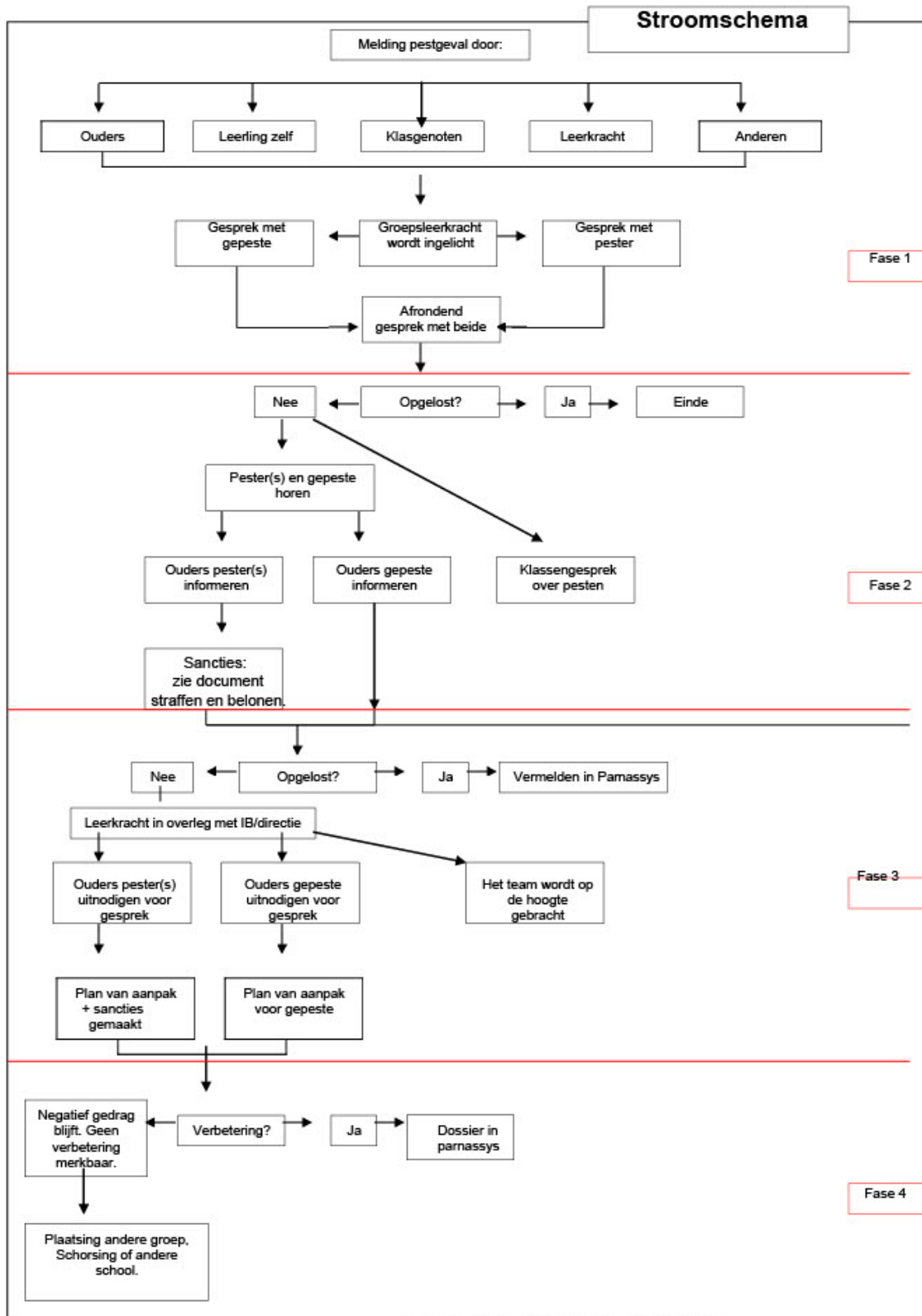
Het (uitvoerend) bestuur heeft de wettelijke bevoegdheid om een kind van school te verwijderen. Van die bevoegdheid wordt uiteraard alleen gebruik gemaakt als het echt niet anders kan. Wanneer besluit het bestuur tot verwijdering van een leerling van school? Vaak is er in zo'n geval sprake van leer- en/of gedragsproblemen en in sommige gevallen van niet te tolereren gedrag van ouders. Voordat deze beslissing genomen wordt kijken we uiteraard altijd eerst, samen met het kind en de ouders, uitgebreid naar andere oplossingen.

Een kind van school verwijderen gebeurt niet zomaar. Er is dan al een aantal stappen gezet. Het bestuur zal altijd eerst de leerkracht en de schoolleiding van de school horen. Bovendien mag pas tot verwijdering worden overgegaan als een andere school bereid is om het kind toe te laten. De Onderwijsinspectie en de leerplichtambtenaar worden zowel ingelicht over het voorgenomen als het definitieve besluit tot verwijdering.

Ouders kunnen binnen zes weken na dagtekening van het besluit tot verwijdering schriftelijk bezwaar aantekenen bij het bestuur. Het bestuur hoort de ouders en beslist vervolgens binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift. Het besluit tot verwijdering kan ook ter toetsing aan de civiele rechter worden voorgelegd.

Bijlage:

Stroomschema pestprotocol.

Stroomschema De eigen Wijs 2021/2022